

Økonomiplan 2020 - 2023

FOLLDAL KOMMUNE

**Faglig
Jordnær
Engasjert
Lojal, og med
Latter**

Vedtatt i K-sak 36/19

Innhold

1. Forord.....	2
2. Innledning/sammendrag.....	3
3. Kommunens rammebetingelser.....	4
4. Rådmann.....	7
5. Skole.....	8
6. Barnehage.....	9
7. Helse, rehabilitering og omsorg.....	11
8. NAV Folldal.....	14
9. Service og kultur.....	15
10. Teknisk, landbruk og utvikling.....	16
11. Interkommunale ordninger.....	17
12. Investeringer.....	17
13. Investeringer, kommentarer til tiltakene.....	19

1. Forord

Økonomiplan er en plan for bruk av kommunens ressurser, og viser kommunens satsningsområder og prioriteringer. Planen skal bidra til at kommunen når sitt hovedmål:

Folldal kommune skal tilby riktige, gode og kostnadseffektive tjenester til innbyggerne, slik at den enkeltes rettigheter ivaretas. Folldal kommune skal være en skapende kraft for nyskaping og allsidig videre utvikling.

Kommunestyret har valg å ikke revidere kommuneplanens samfunnsdel i denne kommunestyreperioden. Økonomiplanen bygger på de valgte satsningsområdene i planene, slik at disse i så stor grad som mulig kan realiseres. Hovedmålene i gjeldene kommuneplan (samfunnsdel) er:

- Økt bolyst og tilflytting
- Bærekraftig næringsliv og landbruk
- God velferd
- Utvikle statusen som nasjonalparkkommune
- Positiv omdømmebygging

Folldal kommune sin **visjon** er "Lys i alle grender, folk i alle hus".

Økonomiplanen for perioden 2020-2023 gir langsiktige føringer for endringer som kan komme i perioden. Økonomisk handlingsfrihet handler om mer enn at folkevalgte har mulighet til å påvirke økonomiplan og budsjett. Økonomisk handlingsfrihet handler vel så mye om hvordan kommunen kan opprettholde og videreutvikle et godt tjenestetilbud til innbyggerne. Økonomiplanen for 2020 – 2023

er et viktig dokumentet i styringsprosessen med å identifisere, vedta og gjennomføre de endringer som skal ha effekt i neste kommunestyreperiode.

Som særlige utfordringer for kommunen i økonomiplanperioden er:

- Fortsatt store endringer i alderssammensetningen. (Demografi)
- Utbygging/renovering av sykehjem og omsorgsboliger.
- Skape rom for renovering/bygging av basseng, kultur og idrett.
- Arbeidskraftbehov og rekruttering
- Fraflytting

Rådmannen har med dette gitt sine tilrådinger. Det er formannskapet som legger økonomiplanen fram for kommunestyret. Eventuelle endringer må ha realistisk inndekning.

2. Innledning/sammendrag

Føringer i kommuneproposisjonen:

Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter på mellom 1 og 2 milliarder kroner i 2020. Dette tilsvarer en vekst på mellom 0,3 og 0,5 prosent. Det legges opp til en effektiviseringsgevinst på 0,5 prosent.

Ny offentlig tjenstepensjon innføres fra 2020. Dette vil påvirke premiereservene og kravet til premiereserver i kommunesektoren, både på kort og noe lengre sikt. KLPs beregninger viser at dersom man i årene framover legger til grunn uendrede økonomiske forutsetninger og uendret pensjoneringsmønster og så videre, vil netto pensjonskostnad bli redusert i 2020 og ventelig deretter være stabilt på det nivået. Bildet vil riktignok kunne endres av endrede forutsetninger.

Tilsagnsrammen for investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser økes i revidert nasjonalbudsjett. Det kommer også et investeringstilskudd til lokale kjøkkenløsninger fra 01.10.19.

Noe kompensasjon til kommunene grunnet endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. (AAP). Kommunene må påregne full effekt av regelendringene i 2021.

Følgende tilskudd som i dag er øremerkede vil fra 2020 innlemmes i rammetilskuddet:

- Tilskudd til psykologer
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 01.-10. trinn
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig
- Tilskudd til klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid

Fortsatt satsing på digitalisering for eksempel innenfor byggesak og innbyggerdialog.

Utviklingstrekk i økonomiplanperioden:

Den demografiske utviklingen i Follidal tilsier at det i løpet av økonomiplanperioden bør brukes mindre ressurser i skole og barnehage, og mer i pleie og omsorgstjenesten. Hvis barnetallet fortsetter å synke tilsvarende framskrivingene til SSB vil kommunen i neste kommunestyreperiode måtte vurdere å samlokalisere skole og barnehage til et oppvekstsenter.

Det er også en forventning i samfunnet om at offentlig forvaltning tar grep i forhold til klimautfordringene. Kommunens klima og energiplan har blitt fulgt opp med store investeringer for å få mer energivennlige bygg, samtidig som kommunen får tatt etter noe av vedlikeholdsetterlepet. Den raske utviklingen av bedre teknologi i el-biler gjør at vi må vurdere å anskaffe flere el-biler, både som kommunens bidrag til reduserte utslipp og for en økonomisk besparelse.

Teknologiutvikling fører også til at man kan jobbe annerledes og smartere. Digitalisering blir satt på dagsorden i forhold til store deler av kommunens tjenesteproduksjon. Elektronisk kommunikasjon for bl.a. å søke om tjenester, kontakt med saksbehandler, velferdsteknologi og moderne konferanseutstyr fører til endringer i måten man jobber på.

3. Kommunens rammebetingelser

Demografi, kilde SSB.

Oppstillingen under viser befolknings framskrivninger for Folldal kommune fordelt på aldersgrupper fram til 2040:

	2019	2020	2021	2022	2023	2025	2030	2035	2040
0 år	8	8	8	8	8	8	8	8	8
1-5 år	54	48	45	43	43	45	47	44	42
6-12 år	122	117	113	102	95	85	70	69	66
13-15 år	42	42	46	55	53	41	33	30	30
16-19 år	70	71	62	57	58	65	59	40	38
20-44 år	372	358	354	351	342	324	316	301	264
45-66 år	485	491	490	482	471	463	409	385	357
67-79 år	287	284	272	272	286	287	267	283	264
80-89 år	87	84	91	95	96	105	154	144	148
90 år eller eldre	27	25	21	22	21	22	17	28	48
Sum	1554	1528	1502	1487	1473	1445	1380	1332	1265

SSB utarbeidet befolkningsframskrivninger siste gang i 2018. I januar 2019 hadde Folldal 1577 innbyggere. I 2018 ble det født 12 barn.

Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut kommunenes (og fylkeskommunenes) forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader («utgiftsutjevning») og ulikheter i skatteinntektene (skatteutjevning). Folldal kommune er en «skattesvak» kommune. Det vil si at skatteinntektene er under landsgjennomsnittet. Vi blir med denne ordningen kompensert for noe av differansen mellom egen skatteinnngang og landsgjennomsnittet. Dette finansieres ved at kommuner med skatteinnngang over landsgjennomsnittet blir trukket tilsvarende.

Finansieringssystemet har også en ordning som i noen grad skal skjerme kommunene for brå svingninger i rammetilskuddet. Ordningen kalles inntektsgarantiordningen (INGAR), og denne tar utgangspunkt i den korrigerte veksten i rammetilskuddet på landsbasis sett opp mot endringene i den enkelte kommune.

Regjeringen legger Inntekter fra eiendomsskatt og konsesjonskraft ikke i anslaget på frie inntekter på kommunenivå.

Skatt og rammetilskudd

Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene de siste årene.

Tall i 1000 kr								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rammeoverføringer	55 614	57 657	60 141	59 273	60 379	66 014	66 405	69 381
Inntektsutjevning	10 147	9 176	10 474	10 291	11 229	12 144	11 740	11 922
Skatt	26 655	29 687	28 060	29 301	31 621	31 809	32 171	31 826
Eiendomsskatt	3 891	4 789	5 311	5 702	5 483	5 016	4 719	4 755
Konsesjonskraftinntekt	1 810	1 377	1 470	1 188	1 086	564	1 289	2 000
	98 117	102 686	105 456	105 755	109 798	115 547	116 324	119 884
2018 - revidert budsjett								
2019 - budsjett								
Samhandlingsreformen, frie inntekter fra 2012 - 2.265.000,-.								
Samhandlingsreformen, frie inntekter utgår fra 2015 - 2.277.000								

I økonomiplanperioden har vi lagt inn reduksjon i rammeoverføring/skatt med 1,5 mill kr.

Eiendomsskatt

Folldal kommune innførte eiendomsskatt på verk og bruk i 1989.

I 2010 innførte kommunen eiendomsskatt i hele kommunen. Den alminnelige skattesatsen er på 7 promille.

Fra 1. januar 2019 trer nye eiendomsskatteregler i kraft. Endringene innebærer bl.a at verk og bruk-kategorien blir avviklet og at utskrivningsalternativene blir endret. Verk og bruk skal fra 2019 defineres og takseres som næringseiendommer, uten anledning til å ta med produksjonsutstyr og -installasjoner i skattegrunnlaget. Skatteinntektene fra produksjonsutstyr og -installasjoner trappes ned over en periode på 7 år, med grunnlag i en overgangsregel. F.eks innebærer dette at det ikke blir eiendomsskatt på telenett og bredbåndsnett etter nedtrappingsperioden på 7 år. Stortinget har truffet prinsippvedtak om at inntektstapet skal kompenseres.

Det er gjort unntak for vannkraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og petroleumsanlegg, som med et fellesbegrep kan kalles energianlegg. For disse anleggene skal reglene for taksering av verk og bruk videreføres.

Såkalte produksjonslinjer, dvs kraftlinjer som forbinder vannkraftverkene med det øvrige kraftnettet, skal som hovedregel inngå i skattegrunnlaget for kraftverket.

Det er kommunestyret som fastsetter eiendomsskattesatsene i sitt vedtak om budsjettet hvert år. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen sine skattevedtekter.

Utvikling av eiendomsskatt 2020 – 2023

Tallene er med basis i skattegrunnlag for 2019.

	Bolig/fritid	Næring	Energianlegg	Særskilt skattegrunnlag	Sum
Skattegrunnlag 2019	628 668 000	39 652 000	143 505 000	7 661 000	
Skattesats 2019, promille	5,5	7	7	7	
Skatt 2019	3 457 674	277 564	1 004 535	53 627	4 793 400
Skattegrunnlag 2020	440 068 000	39 652 000	143 505 000	6 385 000	
Skattesats 2020, promille	5	7	7	7	
Skatt 2020	2 200 340	277 564	1 004 535	44 695	3 527 134
Skattegrunnlag 2021	440 068 000	39 652 000	143 505 000	5 107 000	
Skattesats 2021, promille	4	7	7	7	
Skatt 2021	1 760 272	277 564	1 004 535	35 749	3 078 120
Skattegrunnlag 2022	440 068 000	39 652 000	143 505 000	3 831 000	
Skattesats 2022, promille	4	7	7	7	
Skatt 2022	1 760 272	277 564	1 004 535	26 817	3 069 188
Skattegrunnlag 2023	440 068 000	39 652 000	143 505 000	2 554 000	
Skattesats 2023, promille	4	7	7	7	
Skatt 2023	1 760 272	277 564	1 004 535	17 878	3 060 249

Kommentarer:

Energianlegg: Er tidligere verk og bruk – kraftanlegg og overføringsanlegg/kraftnett

Særskilt skattegrunnlag: Var tidligere del av verk og bruk (gjelder teleanlegg) som nedtrappes over 7 år til 0 i eiendomsskatt p.g.a lovendring f.o.m 2019.

Bolig/fritid: Skattegrunnlag f.o.m 2020 reduseres med 30% og maks promille/skattesats settes til 5 (lovendring) for bolig/fritidseiendommer. Ytterligere reduksjon til 4 promille er sannsynlig fra 2021 eller 2022, men ikke vedtatt i Stortinget enda. I oppsettet er 4 promille lagt inn f.o.m 2021.

Næring: En del tidligere Verk og bruk er f.o.m 2019 blitt næring, f.eks Primar, Folldal Gjenvinning (produksjonsbedrifter).

Kommunestyret vedtok 18.10.2018 å avvente ny alminnelig taksering inntil videre og la takstene fra 2010 stå urørt i 3 år, dvs for årene 2020-2022. Det skal tas en ny vurdering på dette høsten 2021. Utgangspunktet er at det skal gjennomføres ny alminnelig taksering hvert 10de år.

Konsesjonskraftsinntekter

Folldal kommune har konsesjonskraft på energimengde 9 922,71 Mwh/år

Konsesjonskraftsinntektene til Folldal kommune følger svingningene i strømprisen..

Budsjett 2019 er på 2 mill kr, mens vi i økonomiplanperioden bruker 1,5 mill kr.

Lønns- og prisvekst, renter, endringer i pensjonsutgiftene, arbeidsgiveravgift

Lønns- og prisvekst

Økonomiplan settes opp i 2019-kr, det er ingen justering for lønns- og prisvekst. Det er heller ikke lagt inn endringer i pensjonsutgifter.

Renter

Folldal kommune har 100% løpende rente. I økonomiplanperioden er det brukt følgende rente:

2019	2,00	(Budsjett)
2020	2,50	
2021	3,00	
2022	3,00	
2023	3,00	

4. Rådmann.

Alle tall i 1000 kr

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
14 379	14 129	13 629	13 529	13 429

I rammen til rådmannen ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Politisk aktivitet, herunder formannskap, kommunestyre og komiteer, eldreråd, råd for funksjonshemmede, kulturvernrådet, barne- og ungdomsrådet og administrasjonsutvalg. Godtgjøring til politikere og politiske partier	Interessenter for rådmannens ramme er politiske partier, befolkningen generelt, lag og foreninger, medarbeidere og tillitsvalgte samt interkommunale ordninger og samarbeid som finansieres gjennom rammen.
Revisjon og kontrollutvalg	
Frivilligsentralen, tros og livssynssamfunn (bl.a.kirkeformål).	
Rådmannskontoret og økonomikontoret	
Personaltiltak og rekruttering, inkl. lærlinger og avlønning av tillitsvalgte	
Prosjekter og folkehelsekoordinator	
Tilskudd til Folldal Vekst, løypekjøring, turistinfo m.m.	
Skolefaglig samarbeid	Samarbeidsavtale
Tynset opplæringscenter	Egen avtale
Barnevern	Vertskommunesamarbeid

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

Det må gjennomføres en evaluering av kommunes næringsapparat. Hvis man på sikt avviker nærings selskapet Folldal Vekst AS vil man kunne oppnå en årlig besparelse på ca. 250 000,-.

Avtale med Tynset, Alvdal og Tolga (TATO kommunene) om skolefaglig arbeid over rektors nivå må følges videre opp, da det ikke er ble avklaring på hvordan samarbeidet skal utformes for framtiden i 2019.

Ytterligere satsing på modernisering og digitalisering. Gode og tilgjengelige digitale tjenester skal styrke dialogen med kommunens innbyggere. Personvern og informasjonssikkerhet skal være en selvfølgelig del av utviklingen.

Prosjekt med gjennomgang av den administrative organiseringen vil kunne vise mulighetene for noen innsparinger. I økonomiplanen er det lagt inn med 300 000,-

Folldal kommune bruker mellom kr 400 000,- og 500 000,- årlig i kjøregodtgjørelser. Det må vurderes innkjøp av en el-bil som skal brukes til nødvendige møter i regionen. Sammen med økt bruk av kommunens konferanseutstyr vil dette vil kunne gi en innsparing på kr. 200 000,-.

5. Skole.

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
20 124	19 974	19 624	19 424	18 924

I rammen til skole ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjenester	Målgruppe
Folldal skole m/SFO	Barn 1.–10. klasse, foreldre/foresatte
Folldal kulturskole	Barn, ungdom, voksne
Grunnskoleopplæring for voksne	Voksne over 18.år

Elevtallsutvikling kjente tall:

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Elevtall	168	165	167	164	156	150	138

Elevtallet i Folldal er stabilt til slutten av økonomiplanperioden. Imidlertid viser fødselstallene og oversikten over de som er registrert i Folkeregisteret i Folldal per i dag at det vil synke mot slutten av økonomiplanperioden. Det kan være aktuelt i fremtiden å tenke mer i retning av en fådeltskole, men det innebærer at man må ha en fast organisering og ikke la det variere fra år til år. For de nærmeste

årene er ikke det aktuelt, men det er viktig å være klar over den fremtidige elevtallsnedgangen for å kunne organisere seg best mulig med tanke på ressursutnyttelse i fremtiden.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

- Reduksjon i ramme som følge av innsparingsbehov. Reduksjonen sees i sammenheng med synkende elevtall og tas i hovedsak ved stillingsreduksjoner.
- Reduserte utgifter til spesialundervisning som følge av endret behov.
- Reduserte inntekter SFO på grunn av synkende elevtall.
- Økte utgifter til læremidler som følge av nye læreplaner.

Folldal kulturskole:

	2018	2019
Årsverk i kulturskolen	2,44	2,44
Antall elever i kulturskolen. Enhet: personer	129	129
Brutto driftsutgifter kulturskolen. Enhet: 1000kr	1 778	1 778
Netto driftsutgifter kulturskolen. Enhet: 1000kr	1.228	1.228

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

- Mulig reduksjon i ramme som følge av redusert antall elever. Kulturskolen har i dag svært høy delaktighet fra barn og unge (blant de 5 kommunene i landet med høyst delaktighet). Det vil være vanskelig å øke denne ytterligere. Nedgang i antall barn og unge i bygda vil dermed kunne medføre nedgang i antall elever i kulturskolen mot slutten av økonomiplanperioden.
- Evnt reduksjon i ramme må tas som stillingsreduksjon og redusert aktivitet da utgifter knyttet til lønn utgjør 95% av kulturskolens utgifter.
- Kulturskolen har i dag høy andel gruppeundervisning for å gi flest mulig elever et tilbud innenfor vedtatte rammer. Dette har vært et kjennetegn på Folldal kulturskole sammenlignet med andre kulturskoler helt siden starten i 1989. Det vil være vanskelig og pr i dag ikke ønskelig å øke andelen gruppeundervisning ytterligere.

6. Barnehage.

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
8 144	7 624	7 414	7 104	7 104

Tjenester	Målgruppe
Folldal barnehage	Barn 1 – 6 år, foreldre/foresatte

Utviklingstrekk i økonomiplanperioden:

Framskrevet folkemengde 1. januar, alder, hovedalternativet SSB

	2019	2020	2021	2022	2023
0 år	8	8	8	8	8
1 år	9	8	8	8	8
2 år	8	9	8	8	8
3 år	12	8	9	9	8
4 år	11	12	8	9	9
5 år	14	11	12	9	9
1-5 år	54	48	45	43	42

Barnehage året 2019/2020 (de som har søkt plass)				
Årskull	5 dg	4 dg	3 dg	Antall søkt
2013	1	-	-	1
2014	8	3	1	12
2015	8	2	1	11
2016	7	3	1	11
2017	8	-	2	10
2018	5	1	2	8
	37	9	7	
Antall barn i barnehagen: 53				

Utfordringer fremover:

Barnehagen tilbyr i dag hel-, og deltidsplasser i form av 4 dager per uke og 3 dager per uke.

Barnehagen har hovedopptaket 1. februar hvert år og nye søknader behandles fortløpende etter dette. Barnehagens erfaringer er at det mottas flere søknader ved løpende opptak enn ved selve hovedopptaket. Barnehagen har gjennom årene vært meget imøtekommende overfor søkere i forhold til barnehageplass, oppstartdato, endringer av barnehageplass som gjelder øking/redusering og endring av fridag ved deltidsplasser. Vi ser at det er utfordring med det å være imøtekommende overfor søkerens ønsker, kontra det å ivareta lovkrav om forsvarlig bemanning. Barnehagen kan gjøre innstramninger innenfor de lover og vedtekter som finnes i dag. Dette kan være med på at barnehagen får en mer stabil barnegruppe og bemanning og at budsjett følges bedre. Ulempen er barnehagen blir mindre imøtekommende overfor søkerens ønsker ved blant annet endringer underveis i vår og høst halvåret.

Myndighetene anser barnehagen som barnets første steg i deres utdanning og forskning viser store variasjoner innenfor kvalitet i barnehagene i Norge. Derfor har regjeringen innført innstramninger innenfor pedagogtettheten og grunnbemanningen i barnehagene, fra og med 1. august 2018. Det betyr at det skal være en pedagog per 7 barn under 3 år og en pedagog per 14 barn over 3 år og grunnbemanningen er en voksen per 3 barn under 3 år og en voksen per 6 barn over 3 år. Dette

medfører at ett nytt barn kan utløse krav om ny fulltidsstilling som pedagogisk leder og grunnbemanning i deltidsstillinger, i henhold til lov og forskrifter.

Utfordringene barnehagen står overfor er den demografiske utviklingen SSB antyder samt krav til kompetanse og kvalitet innenfor barnehagesektoren.

SSB har i flere år vært pessimistisk i sin statistikk ved antall barnefødsler i Folldal. Det har antydnet åtte barnefødsler i året, mens i realitet fødes det noen flere.

Kvaliteten ved barnehagetilbudet som gis i Norge, viser variasjoner ifølge forskning, mens foreløpige resultater fra Kultur for læring – barnehage, av SePU, viser at kvaliteten i barnehagene i Hedmark, er gode.

Vi har siden sammenslåingen av barnehagene i 2009, organisert barnehagen ved avdelinger. Forskning fra IRIS, 2011, viser til at store baseorganiserte barnehager ikke fungerer like bra som avdelingsvis barnehage og at mange basebarnehager velger en mer avdelingsvis organisering. Vi har gjennom årene hatt store barnegrupper enkelte år og vår erfaring at dette er ikke god nok kvalitet overfor barn og deres foresatte samt uheldig arbeidssituasjon for de ansatte.

Barnehagen skal ha fokus på Tidlig innsats. Forskning viser nå at «Tidlig innsats» ikke har vært så vellykket i henhold til intensjonen.

Barnehagen ser at det kan være en stor gevinst å organisere aldershomogene barnegrupper fremover. Det er viktig at man har en god og forsvarlig bemanning og hvor man kan ha mer fokus på Tidlig innsats, slik at barna får en god start på livet som er i tråd med barnehagens visjon *trygghet-omsorg-opplevelser*. Med aldershomogene avdelinger framover og med en bemanning i henhold lov og forskrifter, kan også dette være med på å få ned barnehagens sykefravær blant de ansatte og heve kvaliteten i barnehagen ytterligere.

Kvalitetsindikator/mål for barnehagen:

Alle pedagogiske ledere skal ha barnehagelærerutdanning eller tilsvarende.
--

Økonomiske konsekvenser i økonomiplanperioden.

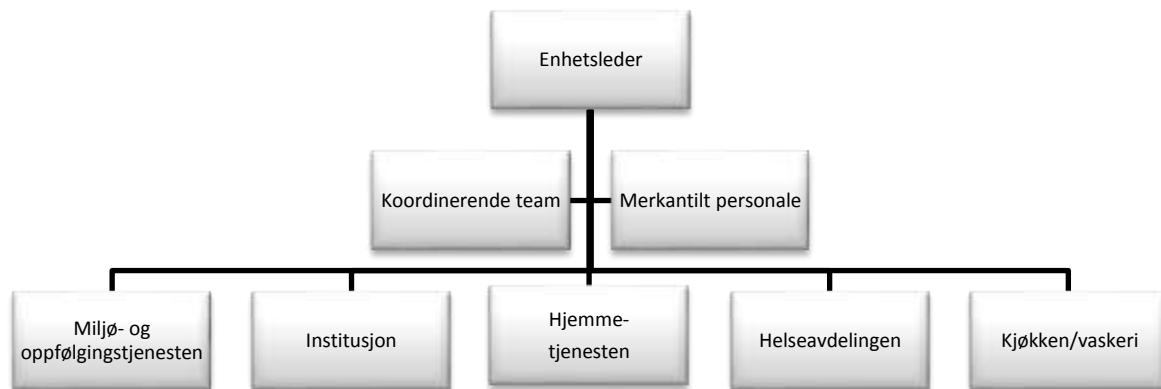
Kommunens demografiutvikling legger føringer for barnehagens bemanning. Endringer i økonomiplanperioden 2020 – 2023 gi en innsparing på 1,2 mill kroner. Reduserte foreldrebetaling vil bli en motpost.

7. Helse, rehabilitering og omsorg.

Alle tall i 1000 kr

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
45 679	45 309	45 089	44 269	44 199

Organisasjonskart HRO

Tjeneste	Målgruppe
<u>Helse avdelingen:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Legekontor • Miljørettet helsevern • Helsestasjon • Jordmortjeneste • Fysioterapi • Rus og psykiatri • Frisklivsentral/folkehelsearbeid • Ergoterapeut / hjelpemidler • Fritidsveiledere • Psykolog (interkommunal) 	<p>Alle innbyggere og personer som oppholder seg i kommunen som har behov for helsehjelp.</p> <p>Kommunen selv i et beredskaps- og forebyggende perspektiv, samarbeidende myndigheter (strålevern, mattilsyn med mer).</p>
<u>Miljø- og oppfølgingstjenesten:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Praktisk bistand og opplæring • Avlastning (omsorgspersoner) • Omsorgslønn • Boveileder • Sommeraktivitet • Al-aktivitet • Støttekontakt 	<p>Personer med nedsatt funksjonsevne.</p>
<u>Hjemmetjenesten:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Hjemmesykepleie • Hjemmehjelp • Matombringing • Dagtilbud til demente • Hukommelsesteam • Trygghetsalarmer • Trygde- og Omsorgsleiligheter • Omsorgslønn 	<p>Praktisk bistand og oppfølging, Personer som har behov for helsehjelp i hjemmet.</p>
<u>Institusjon:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Langtidsopphold 	<p>Personer med behov for døgnkontinuerlig pleie og tilsyn.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Korttidsopphold • Skjermet avdeling • Dagavdeling 	Serviceinstitusjon for alle avdelinger og innbyggere i kommunen som har behov/ønske om tilkjørt mat og vask og stell av klær.
<u>Kjøkken/vaskeri</u>	

Utviklingstrekk i økonomiplanperioden:

Det ble i løpet av 2018 lagt inn en økning i bemanningen da behovet for pleie- og omsorgstjenester øker og vedtakene er blitt større. Dette videreføres i store trekk i økonomiplanperioden. I forhold til forebyggende helsearbeid må dette fremdeles være et satsningsområde for Folldal kommune. Vi må ha riktig nivå på ergoterapitjenesten, fysioterapitjenesten, kjøkken og hjemmetjenesten. Dette vil på sikt kunne senke presset på hjemmetjenesten og heldøgns omsorg. Brukerne vil kunne være lengre hjemme ved riktig tilrettelegging og hjelp til selvhjelp noe som igjen kan føre til at det kan bli flere plasser til avlastning.

Demografien viser for økonomiplan perioden en nedgang av antall personer i yrkesaktiv alder, 20 – 66 år. I samme periode er det en liten økning av personer 80+. I gruppen 67 – 79 viser demografien en nedgang på 1 person. Det som ikke kommer frem er tallene på den sterkt økende forekomsten av Demens som fremholdes på landsbasis. Dette er en gruppe som vil kreve mye av helse og omsorgstjenesten.

Det synes allikevel å kunne få forbedrede arbeids løsninger med utvikling av velferdsteknologi og bygging av nytt sykehjem med alle avdelinger og pasientrom på ett plan. Det vil gjøre det enklere å bruke personellet mer på tvers av avdelingene og forhindre økte driftsutgifter i forhold til antall ansatte. Men dette forutsettes at det bygges og ombygges innenfor økonomiplanperioden.

Vi velger allikevel å være litt forsiktige med å ta ned antall ansatte, kr. 650000,-, da demografien viser en økning av innbyggere 67 år og oppover og enda større nedgang av innbyggere i yrkesaktiv alder fra 2023 – 2030. Dette vil bli tatt i forbindelse med naturlig avgang. Vi har et lite tidsrom nå hvor vi kan forberede oss og gjøre endringer med mer fokus på å jobbe smartere og mer effektivt og med mindre fokus på å løpe fortere.

HRO må i økonomiplan perioden ha stort fokus på rekruttering da vi ser at arbeidstakerne våre begynner nærme seg pensjons alder. Noen ønsker også benytte seg av sine særavtaler hvor de kan gå av tidligere enn pensjonsalder på 67 år.

Psykologer i kommunene

Det ble i 2017 arbeidet for et interkommunalt samarbeid for kommunene i Nord-Østerdal for felles psykolog. Dette blir en lovpålagt tjeneste fra 2020. Det er ved flere anledninger utlyst etter psykolog uten at det er blitt rekruttering av det. Det vil bli søkt om tilskudd til ordningen fram til 2020. Etter det må ordningen fullfinansieres av kommunene. Kostnadene er så langt ukjente.

Leasing avtale biler

Når det skal forhandles om ny leasing avtale for biler forventer vi et reduksjon på driftskostnadene rundt kr. 50.000,-. Målet er 2 elbiler forutsatt batterikapasitet for Folldals klima og 4 hjuls drift.

Tjenestetilbud

Det forventes endring i drift etter revidering og gjennomgang av tjenestetilbud/tjenestetildelingen ved at det blir høyere terskel for tildeling av tjenester. Det vil kunne gi en besparelse på kr. 500.000,-.

Turnus

Det er et kontinuerlig arbeid med å legge helt optimale turnuser og det er under økonomiplanperioden lagt inn en besparelse på kr. 100.000,- i forbindelse med dette.

Som det sees ut fra dette så er det utbygging / ombygging av omsorgsboliger og sykehjemmet som kan være med å gi den beste økonomiske driften for HRO, samtidig som det er et økonomisk løft og en prioritering som kommunen og politikerne må ta stilling til.

8. NAV Folldal.

Alle tall i 1000 kr

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
2 839	2 839	2 699	2 699	2,699

I rammen til NAV ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Sosialtjenesten, inkludert tiltaksarbeid	De som faller inn under sosialtjenestelovens bestemmelser
Husbankens boligtilskudd, startlån, bostøtte	Vanskeligstilte på boligmarkedet
Flyktningetjeneste	De som har blitt bosatt i Folldal kommune som flyktninger de siste 5 år.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

Det har de senere årene vært regelverksendringer i form av innstramninger på statlige ytelser, som ifølge NAV sine nasjonale tall viser at flere går over på sosialhjelp. Det kan også ventes at innstramningene vil føre til en ytterligere økning av utbetaling av sosialhjelp de kommende årene. Nye inntektsgrenser for bostøtte fra Husbanken har også ført til at flere trenger sosialhjelp fra kommunene. Det er derfor ikke naturlig å se for seg en nedgang i utgifter til økonomisk sosialhjelp i økonomiplanperioden.

Dersom kommunen ikke bosetter flere flyktninger vil behovet for flyktningetjenesten opphøre, på den andre siden vil kommunen også minste tilskudd som skal dekke gjennomsnittlige merutgifter kommune har knyttet til bosetting og integrering, inkludert drift av flyktningetjenesten.

Ordningen med sommerjobb for ungdom kan avvikles i løpet av økonomiplanperioden. Dette vil gi en innsparing på kr 140 000,- pr år.

9. Service og kultur.

Alle tall i 1000 kr

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
9 330	9 330	9 090	8 960	8 960

I rammen til service og kultur ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Servicekontor (post, arkiv, kundebetjening, saksbehandling, møteutsending, Internett, utleie)	Ansatte, innbyggere, hytteeiere, eksterne henvendelser
IKT (drift, service og utvikling)	Verktøy for ansatte og elever
Kulturkontor (saksbehandling, kulturarrangement, museumsarbeid, lag og foreninger)	Innbyggere, lag og foreninger, fritidsbeboere
Kino	Alle
Fritidsklubb	Barn og unge (5 kl. - 18 år)
Bibliotek	Alle

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

I enheten ligger det mange felles driftsutgifter som det er vanskelig å gjøre noe med, så mulige endringer ligger først og fremst i å redusere stillinger og ta ut tiltak som ikke er lovpålagte.

- Redusert bemanning på servicekontoret 40 % stilling - innsparing kr 240.000
Det bør vurderes hvilke arbeidsoppgaver som skal ligge til servicekontoret. Bedre utnyttelse av datasystemene generelt i kommunen vil også påvirke arbeidsmengden. Andre faktorer som virker inn, er lengden på åpningstiden og fleksibilitet for betjening av sentralbord/skranke.
- Avvikle kinodriften – innsparing kr 130.000
I og med at dette ikke er en lovpålagt oppgave, kan hele tiltaket tas ut. Dette påvirker også drift av Follvang.

10. Teknisk, landbruk og utvikling.

Alle tall i 1000 kr

Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023
11 225	11 197	11 197	10 844	10 844

I rammen til TLU ligger følgende tjenester / ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Kommunale bygg og eiendommer	Interne og eksterne brukere/leietakere
Kommunale veger	Alle
Vann, avløp og renovasjon	Alle abonnenter
Brann og feiing; Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS	Ekstern tjeneste, lokalt utført for befolkningen i vår kommune.
Kommunal landbruksforvaltning	Alle som har eller planlegger å anskaffe landbrukseiendom
Miljø og utmark	Alle
Byggesak, deling, utslippstillatelser	Alle
Oppmåling	Alle
Geodata	Alle
Private reguleringsplaner, behandling	Private utbyggere
Utarbeidelse av kommunale reguleringsplaner, andre planer	Alle Forvaltningen
Eiendomsskatt	Alle som eier eiendom i kommunen

Utviklingstrekk:

TLU sin virksomhet er i noe mindre grad påvirket av den demografiske utviklingen enn enkelte andre enheter, i alle fall så lenge det ikke tas grep som reduserer bygningsmasse / infrastrukturinvesteringer. Men teknologisk utvikling og økt grad av digitalisering og digitale tjenester kan over tid gjøre det mulig å redusere eller dreie ressursbruken.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

	2020	2021	2022	2023
Redusert bemanning				
Follvang			-221000	
Dalen skule		-132000		
Verket skole	-28000			
Energiøkonomisering				

Redusert bemanning: foreløpig ikke tallfestet. For drift/renhold er evt. reduksjon avhengig av øvrige tiltak så som reduksjon av bygningsmassen, innføring av ny teknologi mv. For saksbehandlere er evt. reduksjon avhengig av redusert tjenestetilbud.

Follvang: bygget kan tas ut av bruk dersom funksjonene overføres til andre bygg, evt. at tjenestetilbud tas bort. I motsatt fall må bygget oppgraderes bl.a. if. brannsikkerhet og universell utforming.

Dalen skule: fungerer som næringslokale, men har mye ledige arealer. Pr. nå er det ledig ca. 205 m² dvs. 55 %.

Verket skole: benyttes delvis til lager. Sanering er beregnet å koste min. 5 mnok, som ikke kan lånefinansieres. Lokal entreprenør har intensjonsavtale på overtakelse av eiendommen, foreløpig ut 2019.

Energiøkonomisering: omfatter nye tiltak, i tillegg til de vi har gjennomført. Gjennom energispareprosjektet ble det lagt fram en lang liste over mulige tiltak. Så langt er om lag halvparten av tiltakene, dvs. de mest lønnsomme, gjennomført. Det er mulig å gå videre på tiltakslista, men det kreves da investeringer som over tid vil være lønnsomme.

11. Interkommunale ordninger

Folldal kommune deltar i flere interkommunale ordninger. Dels er dette snakk om felles nettverk i regionen, dels er det deltagelse i interkommunale selskaper (IKS eller AS) og vertskommunesamarbeid etter Kommunelovens § 28b.

Generelt er målet med samarbeid om tjenesteproduksjon i hovedtrekk bedre ressursutnyttelse og/eller bedre kvalitet på tjenestene. Samarbeidsløsninger kan også velges for å løse rekrutteringsrelaterte problemer og for å drive positiv kommune- og regionutvikling.

På nåværende tidspunkt er det ikke kjent store endringer i kostnadsbildet til de interkommunale ordningene som vil få påvirkning på økonomiplanen.

12. Investeringer

Investering (påkostning) skiller seg fra vedlikehold ved at utgifter til påkostning er av investeringsmessig karakter. I merknadene til regnskapsforskriften § 7 presiserer Kommunal- og Regionaldepartementet at løpende vedlikeholdsutgifter skal utgiftsføres i driftsregnskapet, mens påkostninger skal utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen. Det er grunn til å påpeke at avgrensingen mellom vedlikehold og påkostning kun vedrører varige driftsmidler.

Kommunal regnskapsstandard (KRS) 4 – Foreløpig standard (F) – Avgrensing mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet angir hvilke kriterier som må oppfylles for at en utgift kan klassifiseres som investeringsutgift, herunder skillet mellom vedlikehold og påkostning. Skillet mellom påkostning og vedlikehold bygger på definisjonene av vedlikeholdskostnader og utviklingskostnader i Norsk Standard (NS 3454) Livssyklus-kostnader for byggverk. Utgifter som ikke kan klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som vedlikehold (driftsutgift). Praktiseringen av skillet mellom påkostning og vedlikehold, vil til en viss utstrekning måtte baseres på

13. Investeringer, kommentarer til tiltakene

Oversikten er satt opp med tiltak fordelt på de 4 årene i økonomiplanperioden. Fordelingen er gjort i forhold til hva en mener haster mest og hva som er realistisk å få gjennomført av ressursmessige årsaker ellers.

Lønnsmidler for prosjektleder investering fordeles på aktuelle prosjekt.

Tiltak	Beløp	År	Kommentarer
KLP Egenkapitalinnskudd	580 000	2020-23	Finansieres ved overføring fra driftsbudsjettet
Kirkeformål Enova-tilskudd	-395 000	2020	Refusjon, investeringer i 2019
5002 Helsetun Nytt tak	300 000	2020	I henhold til forventet levetid bør taket skiftes
5240 Follidal Flerbrukshus: Svømmehall m garderober / idrettshall, forprosjekt	11 800 000	2020	I henhold til forprosjektrapport. Omfatter rehabilitering av dagens svømmehall og garderober. I drift fra 2021.
Idrettshall, bygging	40 000 000	2021-22	Foreløpig kostnadsramme. I drift fra 2023.
Spillemidler	- 4 000 000 -16 500 000	2020 2022	Svømmehall/garderober Idrettshall
5400 FBSS: Ombygging / tilbygg, bygging	32 000 000	2020-21	Foreløpig kostnadsramme. I drift fra 2022
Tilskudd Husbanken	-16 130 000	2021	Tilskudd etter gjeldende satser
Renholdsteknologi	300 000	2020	Supplement til manuelt renhold, i forbindelse med nybygg.
Nettbrett og mob.tif.	200 000	2022	Invest. som en del av velferdsteknologisatsingen
5510 Pensjonistboliger: Garasjebygg / carport	400 000	2021	Med plass for 4-5 biler. Ref. sak 17/179
6200 Vannverk: Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2020-2023	Videreført etter saneringsplan, 550' årlig
6250 Kloakker: Forlengelse avløpsledning Krokhaug	3 000 000	2020	Se ksak 30/15. Evt. videreføring fra Fløtten til Borkhus/Brandsnes
Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2020-2023	Se kommentar for tilsvarende punkt under vannverk. Overvannsnett kommer også inn her.
6500 Kommunale vegger: Utbedring av bru over Folla, Hovdagrenda	1 000 000	2020	Denne er tidligere utsatt i tid. Ingen vesentlig forverring av tilstand de siste åra.

14. Oppsummering av vedtatte endringer i økonomiplanperioden 2020-2023

År		2020	2021	2022	2023
Rådmann	El-bil til møter		-200 000		
	Kirka			-100000	
	Næringsarbeid		-250000		
	Administrativ organisering		-300 000		
	Kultur for læring				-100000
Skole	Reduksjon stillinger	-150000	-350000	-200000	-500000
Barnehage	Reduserte stillinger	-620000	-310000	-310000	
	Redusert foreldrebetaling	100000	100000		
HRO	Lease to el-biler	-50000			
	Redusert bemanning			-650000	
	Tjenestetildeling	-250 000	-250000		
	Salginntekter kjøkken/vaskeri	-50 000	-50000	-50000	-50000
	Ny turnus	-20 000	-20000	-20000	-20000
Service og kultur	Redusert bemanning		-240 000		
	Follvang			-221000	
TLU	Dalen skule	-132 000			
	Verket skole	-28000			
	Energiøkonomisering				
	Sum pr år	-1200000	-1870000	-1551000	-670000
	Total endring				-5291000